

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Občni zbor „Narodne tiskarne“

je bil nedeljo dopoldne. Predsednik gosp. dr. Ahačič je predložil bilanco za leto 1877, katera je uže od gg. izvoljenih preglednikov Vilharja in Kluna pregledana in potrjena.

Dohodkov je bilo 18.598 gld. 4 kr., razhodkov pa 17.341 gld. 93 kr., torej 1256 gld. 11 kr. dobička.

Zbor vzame bilanco na znanje, in da ob enem upravnemu odboru absolutorium.

Vsak g. delničar, ki nij bil navzočen pri občnem zboru, lahko dobi obširno tiskano bilanco pri upravnistvu „Narodne tiskarne“.

Na predlog dr. Zarnika se tudi letos še kupon ne bode izplačal, in to zaradi tega ne, ker se kaže potreba kupiti še jedna tiskovna mašina; kupnina naj se torej vzame iz dobljenega in vloženega denarja, kar bi stroj več stal, naj se dozvame iz dobička prihodnjega leta.

V upravni odbor so bili voljeni gg.: Dr. K. Ahačič, dr. Derč, dr. Dominkuš, Fr. Hren, Martin Jelovšek, Janko Kersnik, Matija Kočevar, Franjo Kolman, Matej Kreč, dr. Mošé, dr. Munda, Rudolf Naglič, Viljem Pfeifer, Ivan Tanšek, dr. Zarnik.

S kongresa

poročajo zadnji telegrami le dobre, to je, mir in sporazumljenje obetajoče reči. To se ve, da se vse sodi le po vtisih, ker dokler kongresni udje molče o svojih pogovarjanjih v sejah, ne morejo novinarji zunaj gotovo vedeti, kaj in koliko je uže dovršenega. Ker se pa zadnji „vtisi“ po raznih novinah vjemajo v jednem ugodnem poročanju, smemo jim menda več verjeti.

Bolgarija bode torej v dve provinciji ločena, severna mej Balkanom in Dunavom bode neodvisna, južna pa avtonomna pod krščanskim guvernerjem, in sè svojimi narodnimi milicami, torej tudi na pol neodvisna. Če ima bolgarski narod življenjsko moč, bode s časom uže sam preskrbel, da se obe provinciji združijo, vsem kongresom kljubu. Tako si je menda tudi Rusija mislila, ko je Angliji naredila zaradi ljubega mira, popustiti meje Bolgarije, kakor so v sanšefanskem dogovoru določene, a pod drugo obliko rešiti stvar.

Tako telegrafira poročevalec „N. fr. Pr.“ v ponedeljski list: „Položje se je mej zadnjimi tremi dnevi odločno na bolje obrnilo. Upanje vedno raste, da bode kongres mir naredil. Kakor stvari denes stoje, je skoraj gotovo, da bode v teku tega tedna dogovor zaradi Bolgarije končan.“

Stara „Presse“ od istega dne si daje pa telegrafirati: „Od vseh strani se poroča, da je včerajšnja (22. t. m.) kongresna seja glede

mej Bolgarije ugodne rezultate dosegla.“ V drugem telegramu isti list obeta, da se bode bolgarsko vprašanje kmalu rešilo.

K bolgarskemu vprašanju.

Na Gorenjskem 21. jun. [Izv. dop.]
II. Vsi slovanski protivniki se protivijo proti dveletni okupaciji Bolgarije po Rusih, in po svojih glasilih razglašajo, da bi taka okupacija škodovala evropskim, rumunskim, avstrijskim — in Bog zna, čegavim še — interesom. Z izrazi evropskih in avstrijskih interesov skušajo zdaj turkofilski slovanski vrage zavrniti vsake izpremembe v prid Slovanstva na Balkanu. Če tudi pravih vzrokov njih prizadevanja ne označijo, a jih s puhlimi časnikarskimi frazami pokrivajo, vendar nobenemu, le količjak mislečemu Slovanu, ne more neznanost ostati, da s tem hočejo le zavirati vsak napredek Slovanstva na jugu. Bolgari, skozi štiristo let tlačeni od turške sile in grškega fanarijotstva, sami niso zmožni urediti razmer, zlasti, ker jim zna od Evrope na skrivnem podpirano muselmanstvo še mnogo ovir napravljati; zato je potrebna okupacija po Rusih, da začetkoma pazijo na red v novejši slovanski državi. Slovanski vrage žele skorega poraza Bolgarske, zato se protivijo proti dveletni okupaciji, ker bodo potem lahko mej nezadovoljnimi mohamedanskimi prebivalci podpirali vstajo, in potem v evropskem interesu (kakor bi rekli protivniki Slovanstva) s pomočjo družih evropskih vlasti novo Bolgarijo razkosali, in bolgarski narod spravili pod grško, rumunsko, ali kaki del zopet celo pod osmansko vladu. Otomani bi zopet podjarmljene Slované tlačili kakor dozdaj; Grki in Rumuni bi se pa — zapadnej Evropi na ljubo — prizadevali, jih raznaroditi, preustrojevši jih v Grke in Rumune. Kar prej niso mogli doseči s pomočjo Osmanstva, katerega so zelo podpirali, namreč popolno uničenje Slovanstva na Balkanu, nameravajo poskusiti zdaj s pogrčevanjem in porumenjevanjem. Rumunija sama je uže večkratne proteste stavila proti dveletni okupaciji, ker ravno Rumuni najbolj nameravajo si pridobiti neko gospodstvo nad balkanskimi slovanskimi narodi, kar bi pa po dveletni okupaciji po Rusih ne bilo mogoče, ker bi se tačas ustanovil red v Bolgariji, in bolgarski narod privadil vladanja tako, da bi vsi poskusi slovanskih vragov s pomočjo Muselmanstva, Grštva in Rumunstva, uničiti Bolgarijo, bili le bob ob steno. Bolgarski narod, ki je pod štiristoletnim turškim zatiranjem ohranil svojo narodnost in svojo pravoslavno vero, se ne bo dal tako hitro potujčiti, ker Rusija bo uže s primernimi naredbami skrbela, da se v potokih prelite slovanske krvi ustanovljena Bolgarija ne posuši. Sicer se pa slovanska plemena zelo trdo drže svoje narodnosti,

česar je gotovi dokaz, da se lužiski Srbi še niso vtopili v nemškem morji, akoravno so najmanjši narod, in od vseh strani obdani z Nemštvom; in Slovenci po tisočletnem prizadevanji germanizatorjev nismo ponemčeni; in Slovaki so kljubu mnogostoletnemu pritiskanju Magjarstva ohranili svojo slovansko narodnost. Le Poljaki pod prusko vladu se jako hitro ponemčujejo, kar je pripisovati poljskemu odcepljenju v političnem kakor kulturnem mišljenju od Rusovstva, kakor tudi od ostalega Slovanstva. Balkanski Slovani, osobito Bolgari, se ne bodo nikdar tako kakor Poljaki odcepili od Rusov, najmočnejšega, najštevilnejšega, najomikanejšega naroda slovanskega, ker jih veže z njimi razen narodnosti tudi pravoslavna vera, kakor tudi notranji čut hvalečnosti, da so jih osvobodili turškega robstva; temuč bodo ravno v ruskeji znanosti, v ruskeji literaturi in kulturi zajemali moč proti prizadevanju vseh slovanskih vragov: jih potujčiti. Tako se Slovanstvo na balkanskem poluotoku ne bode krčilo, nego širilo, kakor pred prihodom Turkov v Evropo, in še grško in rumunsko narodnost izpodirvalo, posebno če se kedaj — v Slovanstvu ugodnejšem času — posreči ožje zjedinenje balkanskih slovanskih držav: Srbije, Bolgarije in Črne gore.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. junija.

Naša **nagodba** je vendar nesrečna stvar. Ker zdaj Magjari nekaj zatezavajo, bati se je, da koncem se vendar ne bode do konca junija gotova in v tem slučaju bi moral državni zbor, ki nij še odložen, niti razpuščen, pa tudi ne zboruje, še enkrat sniti se, da provizorij nagodbeni podaljša do konca julija.

Čemu je naše „parcijalno mobiliziranje“? Ali bomo **Bosno** zasedli, ali je ne bomo? Iz Dunaja se piše v angleški „Eastern Budget“, ki je včasih kaj oficijoznega prinašal, da ne! Potem pa razumej, o človek, pota naše vnanje in notranje politike!

Vnanje države.

Govorilo se je, da bode **angleški** prvi minister Beaconsfield kongres zapustil, ker predolgo traje, in ga je na Angleškem treba. Iz Berlina se zdaj javlja, da ostane še tam, pa da je nekaj angleških državnih uradnikov prišlo v Berlin, da tam njegove ukaze sprejmo. — Sicer pa v Berlinu tudi angleške diplomate dobro časte. 22. t. m. je bil Beaconsfield pri obedu v hiši Bismarkovej. Zvečer so imeli diplomatje velikanski koncert, kjer so se z viharim aplavzom igrale narodne himne: nemška, ruska, angleška in avstrijska.

V **Carigradu** vlada stara zmešnjava še dalje. Piše se od tam: Vedno leté še po mestu glasovi o zarotah zoper sultana, kateri je dobro razumel število svojih sovražnikov povišati. Tako visi njegovo življenje na niti. — Ker je mnogo lakoto trpečih beguncev v

Carigradu, bati se je tudi napada na imenje kristijanov.

Iz **Pariza** se javlja, da boče Mac-Mahon 30. junija več obsojenih komunardov pomilostiti in sicer je baje 800 v Novej Kaledoniji v prognanstvu živečih za pomiloščenje namenjenih.

Spridenost na **Nemškem** sami nemški časniki nadalje konstatirajo. „Post“ pravi: Pod plaščem patriotizma se je zgodila marsikatera podla in zlobna ovadba ali denunciacija. Konservativcem je pa še premalo denuncijacij in obsodb. Oni ščujejo vlado, naj še ostreje postopa.

Dopisi.

Iz Maribora 24. junija. [Izv. dop.] V kratkem Vam poročam, da se je spet zgo dilo nekaj, kar v naši ustavovernej dobi nij nič nenavadnega, pa vendar osupne človeka, kateri naše osnovne in druge postavbe v rokah si domišljuje, da živi v resnično ustavnej državi. Pred malo dnevi naznanjal je odbor za Slomšekov spomin, da se denes v tukajšnji stolnej cerkvi mramorni njegov kip ima razkriti in da bode potem občni zbor v čitalnici, zvečer pa beseda. Vse prav skromno, da si so mnogi rodoljubi želeli večje slavnosti primerne zaslugam moža, katerega spomin še živi in bode živel v srcih ne samo štajerskih, ampak vseh Slovencev. In vendar se je še ta mala svečanost v nos pokadila našemu mestnemu županu Reiserju. Ob 10. uri, ko je č. g. kanonik Kozar ravno bil pripravljen na prižnico stopiti, prinese mestni sluga pismo na g. mestnega župnika, v katerem mestni župan Reiser v prav nedostojnem tonu graja g. župnika, da on privoli take narodne demonstracije v cerkvi in zahteva, da se ne sme pridigovati. G. kanonik Kozar je tej prepovedi župana s tem odgovoril, da je stopil na prižnico, ter v jako lepem govoru, nemškem in slovenskem slavil nepozabljivega Slomškega. Po slovenskej pétej maši so se tuji gostje zbrali v čitalnici k skupnem obedu. Tu smo videli državna poslanca dr. V ošnjaka in Hermana, Lamberta Einspielerja in Majerja zraven več čestiteljev Slomškovih iz Koroškega, Mušeca iz Gradca, č. nadžupnika Žužo iz Laškega in dosti duhovnih in posvetnih gospodov ter nekaj kmetov iz mariborske okolice, potem ljubljanske pevce, ki so uže prejšnji večer bili v čitalnici vse navzoče razveseljevali s svojimi prijetnimi glasovi in ubranim petjem.

Mej obedom se spet prikaže sluga mestnega magistrata in odda pismo g. predsedniku mariborske čitalnice Kačiču. Naznanja se v pismu, da mora čitalnica svoje delovanje ustaviti, ker je svoj delokrog prestopila in da je mestni urad namestniji v Gradci uže predložil, naj se razpusti mariborska čitalnica. Občni zbor, ki bi imel popoldne ob štirih biti, je uže prej bil prepovedan. Tako tedaj razumè tako zvani nemški liberalci in ustavoverci svobodo, da Slovenec še tako skromne slavnosti ne sme obhajati za nepozabljivega dobrotnika svojega naroda.

Iz Kopra 20. junija [Izv. dop.] Blagovolite gospod urednik sprejeti iz zapuščene Istre nekoliko vrstic, katere naj služijo v dokaz prevelikemu italijanizmu tukajšnjih prebivalcev.

Večkrat uže sem Vam hotel naznaniti, kakšne reči se gode v starej „Giustinopolis“, ali pričakoval sem večje priložnosti in ugodnejšega časa. Zdaj pa se mi prav primerno zdi razglasiti svetu nesramnost in popačenost tu-

kajšnjih, avstrijskej vladajočej hiši nasprotnih, Italijanov.

Hitro po smrti Emanuelovej, kralja italijanskega, so se zbrali koperski „Italijanissimi“ in so storili brati sv. mašo, kder so se vsi v žalujočej obleki zbrali in tam za njih kralja k Bogu molili. Pri maši pa, ki se je brala v spomin smrti očeta presv. cesarja, se nij nobeden v cerkvi pokazal, marveč so to le od daleč gledali in se posmehovali. Pri ravno tej priložnosti so napisali brez števila listkov, z napisom: „Viva Umberto I. Nostro Rè.“ (Živi Umberto I. Naš Kralj) fuori lo straniero! (Ven s tujcem!) in te po umazanih zidovih starega mesta pribijali. Kjer se jim je zdelo ugodno so pa z barvo črvelj visoke črke napravili in te za njih tako važne besede narisali. Očitno je, da so to njih nesramnost kljub policijskemu prepovedanju večkrat ponavljali.

Predzadnjikrat, to je bilo 2. t. m., na dan tukajšnje tombole, so pa trosili listke po mestu. Bilo je več oseb; mej temi je bila v moško preoblečena žena, ki je v moškem društvu opravljala ta posel. Pa spodletelo jim je, kajti policija, ali prav za prav žandarmerija je zasačila dva mlada renegata, katere je koj pod ključje gnala, kjer še zdaj sedita in se o tej reči posvetujeta. Zapor kompanjonov pa nij ostrašil drugih svoj hudobni čin nadaljevati. V nedeljo, 16. t. m. so se spet nahajali po mestu plakati, ki so bili večji in tiskani. Bralo se je vse mogoče grdenje, visoke avstrijske vladajoče hiše. Napis tej zlobnej proklamaciji se je glasil. Istrijani! „Trenutki teko hitro. Ravno zdaj se zbirajo pri kongresu vse evropske države. Mej drugimi važnimi točkami, ki se bodo na z zeleno preprogo (tapeto) pregernenej mizi pretresovale, gotovo ne bode zadnja ona, ki razširi in povzdigne Italijo v korist njenih naravnih mej, v katerih okrožji se nahajamo tudi mi. Vedite tedaj, da je mlado kraljestvo dovolilo, kakor v podlago svojemu obstanju, prost glas vsakemu mestjanu, in da noče in tudi ne pripozna onih, kateri na to ne nastojajo in se branijo njej pripadati.

„Avstrija, — različita zmes različnih ljudstev, zatajuje vse javnih in privatnih pravic, ve to dobro, ona išče na vse mogoče načine dokazati in pokaziti pri diplomaciji, kakor da bi od nje zapuščeno ljudstvo počivalo presrečno in zadovoljno pod bičem njenega očetovskega vladanja, za želeti si boljšega. Dokaz smo imeli v zadnjih dnevih od ubogih oslepljenih kmetov na desnem bregu Soče, katere so prisilili podpisati se, da so zvesti podložniki, žugaje jim, da ako ne store tega jih bodo prisilili plačati zaostale davke in dolgè, kar so tudi ljudje storili in se radi podpisali, brez da bi vedeli in poznali čina, ki so ga storili:

„Istrija pa si ne bode pustila naložiti tako gnjusne in malopridne grdobe, tudi ne bode nezvesto poživalila lastnega dobrega imena, lastnih prednostij, lastnih zaslug in časti v znamenje, da bi se umazano in kakor prosjakinja pogodila z nepravilnim in ostudnim tujcem. Morda dolgo trajen in grozoviten, bratje Istrijanci, bode boj, kateremu se bomo morali zoperstavljati; ali radi tega ne smemo izgubiti srčnosti, kajti samo oni bodo rešeni, ki se hrabro boré in stojé trdno do konca. Vse dežele, ki strinjajo (?) kraljestvo italijansko, so nam pokazale bliščeče dokaze patriotizma, srčnosti, zatajevanja in so se tako rešile. Istrija, — domovina Vergerijev, Mu-

zio, Carli — bode stala zdaj lena, bode zdaj spala sanj zapuščenja, nesrčnosti in smrti? Če je resnica, da bi revna pohlevnost enake vrednosti k zanetenju naših verig, ako ima ljudstvo ono vlado, ki jo zasluži.

„Vedite, da Italijo, zemljo Velikanov, priljubljeno mater, za katero se je vselej, mi tudi, prelilo toliko krvi, in solz — vladajo možje, ki so prisegli nas rešiti in ne pričakujeje drugega, kakor ugodnega časa, združenega z našim krikom, našega naznila, naše volje, da vskliknejo Evropi: „Spoštujte jih, oni so moji sinovi.“

„Vedite, da od enega kota do drugega na lepem poluotoku je demokracija z nami in za nas, in še „Fanfulla“, od Avstrije plačan, nema italijanskega dnevnika, kateri bi nas z večkratnimi ponavljanjem ne priporočal vladí, narodu; tudi nij veselice mej italijanskim ljudstvom, pri katerej bi se kedo velikodušno ne vzdignil in spomnil Italijo verig, ki teže ljudstvo Julijskih alp.

„Če delajo tako naši bratje onkraj Adrije, kaj ne bomo delali mi sužnji, prodani sramotnej in tiranskej vladi, ki nas tepta in zasmehuje? (!)

„Vstanite tedaj, Istrijanci, vzbudite svoje duše in budite, povzdignite svoj duh in odprite srce upanju. Z dejanjem pokažite — in ne z babjim in otročjim blebetanjem — našim sobratom, Italiji, svetu, da smo Italijani in da hočemo z Italijo deliti veselje in žalost, čast in sramoto — vse. Daj Bog! da bi tuja inostranska vlada v Beču ne mogla nas na noben način ovariti pred obličjem vse diplomacije, zbrane pri kongresu. Vsakemu našemu činu, naše želji, naše volji naj bode vtisneno sveto ime „Italija“. Živila Italija! Istrija v juniju 1878.

Isterski odbor.“

Kaj se Vam zdi, častiti čitatelji in čitateljice „Slovenskega Naroda“, ali nijso to v nebo vpijoči grehi, ki zahtevajo maščevanja in kazni. Ali se jim ne zdi pregrešno tako ostudno osramovati in onečastiti imena naših presvetlih vladarjev in njih zvestim podložnikom tako priljubljene domovine? Gotovo bode moral vsak izpoznati, da hočejo ti posilni Italijani na vsak način in proti njih lastnemu prepričanju biti podložniki ljube in „beate Italije.“ Nij tedaj čuda, da tukajšnji gimnazijski učenci po pobalinsko prepevajo po ulicah italijansko himno. Pa saj oni pojó brez skrbi, ker — žalibog! — dobro vedó, da jih ne čaka od nobene strani kazni, in da je kakšen njih predstojnikov ravno takšen — če ne še slabši. In ravno ti dijaki bi hoteli skoro vsi preliti kri za Italijo — se ve, da le — z besedami.

Vi, dragi Brici, zvesti avstrijski čuvaji, stojite trdni in naj Vas vabljuje in zapeljuje besede lahonskih zapeljivcev ne ostrašijo, marveč pokažite jim tudi v dejanji, če je treba, da res ljubite slovansko zemljo občnega svojega vladarja in še večkrat naj done iz vaših grl glasovi, kakor so se pred ne dolgo slišali, namreč: Živila Slovanom pravična Avstrija! Ven in na tla z izdajalci naše slovanske in avstrijske Istre!

Iz Ljutomer 20. junija. [Izv. dop.] (O slovenskih šolskih knjigah.) Tukajšnji nadučitelj g. Lapajne je, kakor znano izdal več slovenskih knjižic za šolsko rabo. Večina od teh pa iz raznih uzrokov do zdaj še žalibog od vlade nij odobrena, odobrena

namreč v tem smislu, da bi učitelj mogel otrokom zaukazati, to in to knjigo si morate napraviti. Vendar pa nij bilo do zdaj še nobenega splošnega ukaza, po katerem bi učitelj sam teh in drugih knjig ne smel uporabljati za-se, bodisi v šoli, bodisi doma, njemu je bilo svobodno, potrebnih znanosti didaktičnih in pedagoških iskati si v odobreni ali v neodobreni knjigi. Temu nasprotno je bil pa dobil g. Lapajne v začetku tekočega šolskega leta ukaz, v katerem se mu z disciplinarno kaznijo preti, ako bi pri poduku v šoli svoje knjige za podlogo jemal in po njih predaval. — (Lapajnovne knjige so večinoma prevod potrjenih nemških knjig, koje se rabijo v mnogih nemških šolah.)

Priporočujejo se od strani šolskih gošposk šolarske knjižnice. Ukazi ne predpisujejo, da bi v njih pripuščeni bili samo taki spisi, katere vlada odobri; dotični ukaz o teh bukvarnicah veli samo to, da se ne smejo v njih trpeti nemoralne knjige in take, v katerih se psuje zoper našo državo ali cesarsko rodbino. Lapajnovne knjige pa teh pomot nemajo; zato so jih učitelji utaknili v šolarske knjižnice, ker je za učence koristno, da jih vsaj doma prebirajo, ako jih uže v šoli ne smejo. Ali glej! Došel je na nekatere šole v ljutomerskem in ptujskem okrajnem glavarstvu od dotičnih okrajnih šolskih svetov ukaz, po katerem je bilo več iztisov raznih Lapajnovih knjig iz teh šolarskih knjižnic — konfisciranih. Vsled tega je sklenilo „Učiteljsko društvo za slovenski Štajer“, katero je tudi nekaj teh knjižic založilo, pritožiti se z obširno utemeljenim ugovorom na sl. naučno ministerstvo. — Po dokončanem zboru je pa navzočni gosp. c. kr. okrajni glavar ljutomerski povedal, da tega ugrabljenja slovenskih knjižic c. kr. deželni šolski svet v Gradcu nij potrdil. — Torej nazaj naj potujejo slovenske knjižice v šolarske bukvarnice!

Iz Gorice 22. junija. [Izv. dop.] Dne 14. t. m. ob 6. uri popoldne izkazali smo nesrečnemu, v življenji maju utrganemu prijatelju Josipu Lebanu zadnjo čast, izpremili smo ga od sočinega mosta na goriško pokopališče k večnemu počitku. Izprevod je bil velik. Udeležili so se ga ranjega profesorja z vodjo in vsi realci; in tudi gimnazij je bil prostovoljno v obilem številu zastopan. — Uže to kaže, da ranjki nij bil le izvrsten dijak v pravem pomenu besede, in domovine up, za koje srečo bi bil pozneje, ko bi bil v javno življenje stopil, gotovo neutrudljivo delal, marveč radi njegove uže prirojene si dobrosrčnosti tudi obče priljubljen vsem onim, s katerimi je bil v bližnji dotiki. Svoje dolžnosti kot sin, dijak in prijatelj vedel je natanko spolnovati. Zato je pa tudi tako tragičen konec njegovega življenja tem hujši udarec njegovim kakor tudi sploh vsem, ki so ga poznali, ter vedeli ceniti njegov vselej moški značaj. Vsakdo bil je osupnen. Zapustil je bil namreč nesrečni prijatelj 12. t. m. na vse zgodaj svojo sobo v ponošeni obleki ter šel v nezavesti, kakor se je potem pri raztelesenji razvidelo osodepolno pot k Soči, kjer mu je Parka življenja pot prerezala. — Truplo so našli še le 14. t. m. Vsakdo, pravim, vprašal je po uzroku nesrečnega čina. Dokler ga prav za prav nihče nij vedel, skušal ga je vsak po svojem razlagati. In žalibog, da tudi tukaj nij manjkalo farizejev, ki so bili koj pripravljeni pobrati

kamen, ter ga zagnati nad blagim, nesrečnim mladeničem, katerega so vodili zmirom v vsem njegovem mišljenji, dejanji in nehanji najčisteji nameni. S tem so se postavili za vodje spridene drubali zdanjega časa, ki ne gleda na drugo, nego da se za njimi drvi, suje in peha. Kaj in koliko bi se dalo tem reči, uže umeje usmiljeni Samaritan, in meni naj v peresu zaostane, ter naj je zavrnem le s francoskim pregovorom: „Honny soit qui mal y pense“.

Občni zbor „dramatičnega društva“

bode v četrtek 11. julija t. l. ob 1/2 7 uri zvečer v dvorani „narodne čitalnice“ v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitev predsednika, blagajnika in desetih odbornikov.
5. Razni predlogi.

Janko Kersnik,
tajnik.

Janez Murnik,
predsednik.

Domače stvari.

— (Himen.) Včeraj, t. j. vtorek 25. junija, se je poročil g. dr. Ljudovik Jenko, praktični zdravnik v Ljubljani, z gospodično Terezijo Lenče, hčerjo velikega posestnika in vinskega trgovca Mihaela Lenčeta v Lávrici pod Ljubljano. — Predvčeranjem pak se je poročil g. Ivan Tanšek, koncipijent in posestnik v Bréžicah, z gospodično Marijo Lepšino iz Bréžic.

— (Peča.) Naša ondanšnja opomba, kako škoda je, da so naše Slovenke po mestih in kmetih popustile neokusnej malej ruti na korist lepo narodno belo pečo, imela je ta vspeh, da smo zadnjo nedeljo uže zopet jako mnogo žen in deklet pri procesiji v belih pečah videli. To konstatira celo včerajšnji „L. Tagbl.“ rekoč: „hervorragend war bei der bürgerlichen Frauenwelt die nationale „Peča“ (weisses, gesticktes Kopftuch mit Spitzen) vertreten.“

— (Deželni načelnik g. Kalina) je šel včeraj v Krško ogledovat okrajno glavarstvo.

— (Odlikovanje.) Naš rojak baron Žvegelj, sekcijski načelnik pri vnanjem ministerstvu, je dobil od kitajskega cesarja red kitajskega zmaja I. vrste v pripoznanje za skrb izkazano kitajskim koristim pri svetovnej razstavi na Dunaji 1873 leta.

— (Iz Kroke) se nam piše 24. junija: Šest velikanskih kresov je razsvetljevalo sinoči naš trg, ki so jih, kljubu deževnemu vremenu, po najvišjih gorah od trga kropskega napravili. Pevsko društvo je pelo lepe slovanske pesni, tako, da smo večer kresa prav po starem slovanskem običaji počastili.

— (Hranilnica ljubljanska) bode zarad sklepa polletnih računov od 1. do 16. jul., zastavnica pa od 28. junija do 16. julija za občinstvo zaprta.

— (Anton Raab-ova vstanova 200 gld.) polovico za eno meščansko vdovo, polovico pa za eno nevesto meščanskega stanu v Ljubljani je za l. 1878 razpisana. Prosilke naj svoje prošnje oddajo do 20. julija t. l. pri mestnem magistratu.

— (Spomin na zmago pri Kustoci) obhajali so vojaki v Kamniku 23. t. m., v Ljubljani pa včeraj 24. t. m. s slovesno sv. mašo.

— (Ljubljanska ljudska kuhinja.) Gospa deželna načelnica Kalina je na prošnjo odboro vo prevzela pokroviteljstvo ljubljanske ljudske kuhinje.

— (Na Trati) so začeli — kakor se nam od Loke piše — zidati novo šolsko poslopje; minoli torek je prvokrat udarilo zidarsko kladvo pri stavljenji tega svetišča narodne omike. Želeti je le, da bi i druge fare poljanske doline, Javorje, Lučnje, Leskovca in Oslici, kmalu dobile svoje lastne šole; zdaj še mnogo otrok vsled daljave ne more šole obiskovati, in se torej nij čuditi, če je v mnogih krajih omika in z njo narodna zavest še na jako nizkej stópinji. S povzdigo narodove omike bi tudi ponočevanja in poboji, ki našemu narodu čast kratijo, vedno bolj pojemali; posebno če bi se čitalnica osnovala, za kar naj bi se narodnjaki naše doline bolj potrudili, posebno poljanski župan, kateri sicer more mnogim drugim po Slovenskem v narodnih zadevah biti v vzgled.

— (Požar.) V občini trnovske je 11. t. m. pogorelo Josipu Možini poslopje, škode je 300 gold. Pogorelec nij bil zavarovan.

— (Konfisciran) je bil tudi v političnem oziru čisto nedolžni „Besednik“ v Celovcu zarad pesni: „Boštjan.“

— (Iz Gorice.) Minister za trgovstvo je potrdil izvolitev barona Hektorja Ritter-ja za predsednika in viteza Andreja Pauletig-a Vialpino za podpredsednika kupčijsko-obrtnijske zbornice goriške. — Na sv. Petra in Pavla dan popoldne bode na Travniku tombola kakor po navadi. Čisti dohodek je odmenjen zavodu mestnih zapuščencev.

— (Hajdrihova zapuščina.) „Edinost“ piše: Narodni zaklad je gotovo zapuščina umetnikov, na katero bi se moralo bolj paziti in skrbeti. Koliko se je našemu narodu poizgubilo pesmic in spisov, koliko umetnih del je prišlo v tuje roke, ter se prilastuje tujim narodom! Naš narod ima vsakovrstne umetnike v slikarstvu, podobarstvu, pesništvu, v skladbi, kakor je bil zadnja žrtva smrtne kose gosp. Anton Hajdrih. Njegove skladbe so po sodbi strokovnjakov izvrstne in lepe, torej se morajo ohraniti narodu. Da bo pa stvar vspešna, in da bode vsa muzikalna zapuščina vredjena, zato je poverila V. Kosovelja, tehnika in pevovodja Slovenije na Dunaji, gospica sestra ranjega. Ona mu vse spise odda, ki na svitlo izidó v nekaterih zvezkih. Prosimo vse čestite gospode, ki so z ranjkim v dotiki bili, in imajo njegova dela, naj jih blagovolijo našemu uredništvu („Edinost“) v Trst poslati. To nam je g. Kosovelj priporočil in prošnjo izrekel, naj bi tudi drugi časniki to priobčili.

Razne vesti.

* (Revolucija zoper jude in protestante.) „Ostdeutsche Zeitung“ poroča iz Ostrova: Pri včerajšnji katoliški procesiji v Kališu se je naredil upor zoper jude in protestante. Židovska sinagoga in več štaec je bilo napadeno in izplenjeno. Trinajst ljudi je bilo ubitih, vojaki so bili poslani red delat.

* (Nov požar v Karlovcu.) „Obzor“ piše: V noči od 20. na 21. t. m. okolo 11. ure čul se je v Karlovcu zopet strašen glas: „ogenj“ in ognjegasev troblja, boben in glasi zvonov probudili so mesto iz spanja. Uzgala se je bila namreč na kraji Gaze hiša Steva Šestaka, in od tod se je unela hiša Poldrugacheva. Ob pravem času je dospel pa ognjegasni zbor, ki je ubranil, da se tudi druge hiše, s slamo krite, nijso užgale.

* (Novo računjenje časa na Ruskem.) V Rusiji se je pokazala potreba, da se njeno računjenje časa dovede v soglasje z zapadno evropskim. Storjen je baje uže tudi pripravljali korak, da se gregorijanski kalendar po Rusiji upelje. Znano je, da Rusi in pravoslavci sploh štejejo še po julijemskem kalendarju.

* (Rop v cerkvi.) Kakor se poroča iz Požuna, ulomili so tatovi v jedne minolih nočij v farno cerkev v Engerau. Pokradli so cerkvene posode in zlatine od jako velike vrednosti.

* (Roparski napad na fajmoštra.) Iz Opave pišejo: Fajmošter v Nasjedu na Pruskem je bil po noči od 20. do 21. t. m. v svojem stanovanju od roparjev napaden in z železno štango hudo udarjen. Razbojniki so bili izvedeli, da je bil gospod dobil ravno ene dnij prej nekaj več denarjev, vtihtapili so se po noči skozi zadnja vrata v farovž. Ko so bili razbojniki pri fajmoštru, skočila je jedna dekel skozi okno na cesto in tekla ljudi na pomagane klicat. Ljudje so prišli in razbojnike prepodili, a župnik je za življenje nevarno ranjen.

* (Umor.) V Čajkovcu v brodskem okraju so našli 7. t. m. dečka Adama Jakoboviča na pristavi svojih staršev mrtvega z razbito črepinjo. Takoj se je sumilo, da je ta zločin storila njegova mačeha, katera njega in sestre njegove nij mogla trpeti. Serežani so jo prijeli in sodnji izročili, kjer je tudi priznala, da je sklenila dečka umoriti, ker jo je njen mož zato tepel, ker je dečka mučila. Ker je v vinkovskem okraju za uboj kazni sodbe na mestu postavljena, obesili so zločinsko mater 19. t. m.

* (Ugrabljen morilec.) 21. maja našli so v gozdu nedaleč od trga Poljane na Štajerskem posestnico Rezo Sindelgruber umorjeno. Truplo bilo je pokrito le z jedno ruto na glavi, se srajco in črevlji. Sumi se, da jo je neke delavec ubil, ki ga tudi dolžijo, da je neko učiteljevo soprogo hotel v istem gozdu 1. junija oropati. Rezi Sindelgruberjeve vzel je zločinec dežnik, črno ovratno ruto in denarnik v katerem je bilo 50 novcev.

* (Žandarji v boji s cigani.) 16. t. m. po noči je šatorilo v vasi Trebotovem, v okraju zbraslavskem poleg Prage, 18 ciganov na prostem. Lastnik polja jih zasači ravno, ko so cigani kosili njegovo deteljo. Posestnik skliče na to svoje posle, da bi tatove prognal, a moral je pred njimi s posli vred bežati. Gospodar naznani vse nemudoma žandarjem, in še v istej noči gre ciganov iskat poveljnik žandarske postaje Kristof in še jeden drug žandar z njim. Ker so bili cigani uže otšli, gresta žandarja po njihovem sledu, ter jih dohitita mej Vorhovem in spodnjo Kopanino. Komaj so pa cigani ugledali žandarja, so se takoj razkropili, le dva moža in jedna ženska ostanejo pri vozovih. Žandarja naznana ljudem, da jih morata sodnji izročiti, na to pa pridejo drugi cigani, ter hočejo ujetnike se silo osvoboditi. Vendar sta žandarja ujetnike do Vorhovega prignala, kjer so jih vsi vaščani uže čakali. Zdaj je pa jel vodja ciganov, neki Florijan, večkrat uže radi poskušane umora kaznovan, žugati, da se bode nad županom trebotovskem krvavo maščeval, ter skoči besno na žandarja Kristofa, in ga začne daviti. Le z največjo silo pahne Kristof cigana od sebe, a drugi žandar sune ga z bajonetom v prsi. Drugi cigani, ki so uže nameravali skupno napasti žandarja in vaščane, oplašili so se zdaj, in s krikom in jokom pustili so se v ječe odpeljati. Toži se, da cigani postajejo prava nadloga deželi, in se jih osobito kmetje ne morejo odkrižati.

Tuji.

24. junija:

Evropa: Korač od Sv. Ane. — Rubino iz Trsta. — Tanšek z gospo iz Brežic. — Stembal, Dure iz Gradca.

Pri Slonu: Eisler iz Dunaja. — Deutsch iz Zagreba. — Till iz Dunaja. — Triler iz Kočevja. — Hladik iz Litije. — Kraupa iz Dunaja. — Schmirch iz Celovca. — Skarja iz Kranja. — Berlitzheimer iz

Dunaja. — Giorgi iz Dubrovnika. — Gebhardt, Polak, Humel iz Dunaja.

Pri Malici: Nathansky iz Prage. — Leiter iz Celovca. — Blockberger iz Gradca. — Scherantz iz Dunaja. — Pazovski iz Gradca. — Part iz Trsta. — Dolencec iz Kranja. — Fuchs iz Dunaja. — Trol iz Italije. — Lukich, Kosovich iz Reke.

Pri bavarskem dvoru: Arman iz Gradca. — Grossman iz Dunaja. — Lestarin iz Trsta. — Stegel iz Kranja.

Pri Zamorel: Kastelic iz Trsta.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na prvo polletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponovno.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četrt leta 3 „ 30 „
Za en mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — „
Za četrt leta 4 „ — „
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemam „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Dunajska borza 25. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 „ — „
Zlata renta	74 „ 50 „
1860 drž. posojilo	113 „ 75 „
Akcije narodne banke	843 „ — „
Kreditne akcije	242 „ 30 „
London	116 „ 95 „
Napol.	9 „ 38 „
Č. kr. cekini	5 „ 58 „
Srebro	102 „ 10 „
Državne marke	57 „ 80 „

Loterijske srečke.

V Gradci 22. junija: 29. 12. 82. 1. 19.
Na Dunaji 22. junija: 1. 30. 45. 2. 15.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebštin za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—25)

Gospem!

Ker so se povsod izvanredno zanimali za „amerikansko briljantno gladko likanje“

(Glanz-Bügeln).

zato podučeval bodem tukaj do 8. julija t. l. iz te stroke; za malo plačo navadi se to likanje popolnem v jedne lekciji od 2—3 ur. — Natančnejše povedo oglašila. S spoštovanjem

(200—2)

A. Loll.

Svarjenje!

Objavljam, da ne bodem nikakih dolgov plačala, katerih se nijsem jaz zavezala plačati.

(200—3)

Alojzija Trojanovich.

Wir empfehlen geschätzt als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel, Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Štev. 3164.

(197—2)

Natečaj.

Pri kranjskem deželnem računovodstvu je za oddati služba oficijala z letno plačo 600 gold., oziroma služba ingrosista z letno plačo 500 gold. — S tema službama je združena tudi pravica do petletnic po 50 gold. po vsakih v deželni službi zadovoljivo dovršenih 5 letih, a vse petletnice vkup morejo priti le na 300 gold., ter se ne všttevajo v pokojnino. — Gledé pokojnine veljajo za deželne uradnike, njihove vdove in sirote iste postavne določbe, kakor za državne uradnike, in všteta se v deželno službo tudi vštetna državna služba.

Prošnjiki za službo oficijala ali ingrosista imajo dokazati: da so avstrijski državljani in vsaj 20 let stari, neoskrunjenega značaja, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni, da so vsaj spodnjo gimnazijo ali spodnjo realko dovršili in izpit iz državnega računostvoja napravili; tudi imajo navesti, so-li in s katerim deželnim uradnikom v rodu ali svaštvu.

Z dotičnimi prilogami obložene prošnje naj se izročé, ako so prošniki v kakej javnej službi, po uradnem predstojniku z dodanim popisom dosedanje službe, sicer pa naravnost najpozneje 4 tedne

po tretjem razglasu tega natečaja v uradnem časniku

deželnemu odboru kranjskemu.

V Ljubljani, 17. junija 1878.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světa; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Glasč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.